

Mindenki érzi már a bőrén, hogy egyre hidegebb van. És ha hidegebb van, akkor itt a tél. Megszokottan vesszük tudomásul, hogy nem sokára mindent belep a hó, már kora délután sötétedik és az év méltó befejezéséért ünnepeljük Jézus születését és egy, remélhetőleg boldogabb új évet. Az ember hangulata ilyenkor felemás lehet, hiszen a tél minden olyat hoz nekünk, ami érzelmi, értelmileg és nem utolsó sorban anyagilag is hat ránk. Közhelyesen mondhatom, hogy fel a fejvel, lesz ez még így sem, és ha már leírtam, akkor vállalom. Mert mindannyian tudjuk, hogy mindig felállunk, bármennyiszer is elesünk, vagy ha bármikor bajban vagyunk. Pihenni kellene ilyenkor, de megintcsak felismerjük, hogy ez nem jön össze. De arra kérem Önt, kedves olvasó, hogy minden nap, legalább egy pillanatra érezze, hogy boldogok lehetünk. Csak keressük meg azt, hogy mi adhatja meg ezt a boldogságot.

A téli népszokásokról

A regölés (december 26.)

A regölés a télközépi, karácsonyi, újévi köszöntés Európában ismert szokásának magyar változata. Ilyenkor a gyermekek, legények vagy felnőtt férfiak házról-házra menve hőséget, boldogságot kívánnak a következő évre. Nyelvészünk szerint a regölés név finnugor eredetű, és etimológiailag összefügglet a régi magyarok sémánjainak eszénisba esésével is.

A XVI-XVIII. században a vízkereszt utáni első hétfőt regölő hétfőnek nevezték. Heltai Gáspár a XVI. században regölő hetet említi, mikor az emberek isznak, tobzódnak, és ez szerinte az ürdög nagy ünnepe. Az utolsó két évszázadban a Dunántúlon és Erdélyben volt szokásos a regölés.

A Dunántúlon legények jártak láncos bottal és köcsögdudával felszerelve olyan házakhoz, ahol eladó lány volt, és elénekeltek varázsenekükért. Ennek egyik állandó motívuma a termékenységvarázslás: a gazdának és háza népének jó egészséget, vagyont kívántak. A második részben egy leányt regöltek össze egy legénnyel. E két állandó részt megelőzi a beköszöntő, melyben a regölők elmondják, hogy hosszú, fáradságos útról érkeztek. Néha megemlítik, hogy nem rablók, hanem István király szolgái. A bevezetőhöz tartozik a csodaszarvasról szóló részlet is.

A regölés első kutatója Sebestyén Gyula volt. Nem volt zeneíró - fonográffal vette fel az énekeket. Mások - főként Lajtha László - jegyezték le őket.

Hejgetés (dec. 31. - Moldvai csángók)

A hejgetés célja az új esztendőben a gabona, a kenyér mágikus úton való biztosítása.

Részevevői legények, akik elsősorban a lajos házakat keresik fel. A mondókat ostorok csattogása, harangszó, furulya, dob és a köcsögdudához hasonló "bika" hangja kísérte. A hejgetés a búza élettörténetét mondja el a mag elvetésétől a kenyér elkészültéig.

Névnapi köszöntés (december 26-27.)

December 26-27-én köszöntik a magyar falvakban az Istvánokat és a Jánosokat. Tekintettel arra, hogy e két férfinev igen népszerű hazánkban, az István-és János-napi köszöntés a karácsonyi ünnepi ciklus fontos része: baráti ünnepelő alkalom, mikor az ismerősök meglátogadják egymást, és munkaszüneti nap lévén, a terített asztal mellett elszórakoznak.

Reményik Sándor Karácsonykor

A szent estén majd eljövök ide.
Álmaim szekerébe fogatok
És szívek fantáziám táltosához:
Hípp-hopp, ott legyek,

ahol akarok,
És álomhintón eljövök – ide.

Itt minden fehér lesz, – fehér,
és halott.

Csak egy hang lesz
a halott rengetegben:
A zúgó patakok.

És én fenyőtől fenyőhöz megyek
És minden fenyőt megsimogatok.

És megkérdem:
virrasztotok még?
És megkérdem:
hogyan aludtatok?

És aztán feltűzöm a szívemet
A legmagasabb fenyő tetejére, -
S imába kezdek:
Magány, Mi Anyánk...

Néked ajánlom égő szívemet...
Olyan lesz, mint egy
karácsonyfaláng.

Sikeres, elnyert pályázatok

Lapunk előző számában tájékoztattam az olvasókat arról, hogy hová, milyen pályázatokat nyújtott be az önkormányzat 2004. augusztus 30-ig. A pályázatokat elbírálták, és sikerrel számolhatok be.

Nyertes pályázataink:

- Orvosi rendelők kialakítása: **11.000.000 Ft**
- Orvosi rendelők belső berendezése: **1.831.000 Ft**
- Kossuth út burkolatának felújítása: **7.692.000 Ft**

Sajnos nem nyert a Művelődési Házra beadott pályázatunk.

Az összegek vissza nem térítendő támogatások. A közbeszerzési eljárások megtörténtek. A pályázati pénzek segítségével az orvosi rendelők kialakítása és berendezése megvalósulhat előreláthatólag 2005. április közepére.

A Kossuth út teljes hosszában felújításra kerül 2005. május hónapban.

Mennyi lesz a helyi adó és a szemétdíj 2005-ben?

Önkormányzatunk Képviselő-testülete 2004. november 25-én tárgyalta a költségvetés 2005. évi koncepcióját. Az előrejelzések szerint a központi állami normatívák továbbra sem fedezik teljes mértékben a kötelezően előírt feladataink kiadásait. Ha fejleszteni szeretnénk, további bevételekre van szükség. Ennek érdekében, a saját bevételi lehetőségeket vizsgálva, a Képviselő-testület az alábbi adóemeléseket határozta el 2005 évre:

- Iparüzési adó: **1,5 % -ról 1,8 %**
- Kommunális adó: **2000 Ft/év -ről 3000 Ft/év**

Új adónem továbbra sem kerül bevezetésre.

A Képviselő-testület megvizsgálta a szemeteszállítás és szemetelhelyezés díjának alakulását is a 2004. évben. Megállapítást nyert, hogy ez évben a szemétdíjhoz az Önkormányzatnak több mint 1 millió forintot kellett hozzátenni, hogy a számlákat maradéktalanul teljesítsük. A szemét mennyisége emelkedik, az utána fizetendő szállítási- és elhelyezési díj követi az emelkedést.

A fentieket figyelembe véve 2005. január 1-től kezdődően, a szemétdíj a következő lesz:

- Lakossági díj: **700 Ft / ingatlan / hó**
- 70 éven felüli egyedülállók: **300 Ft / ingatlan / hó**
- Közutak: **800 Ft / kuka / hó**
- A szemeteszsák ára: **100 Ft / db**

Felhívjuk a lakosság figyelmét, hogy a „többlet” szemetet a kuka mellett, csak a Polgármesteri Hivatalban vásárolt, felírtos zsákban tegyék ki. Más tároló edényben, vagy zsákban kitétt szemetet nem szállítunk el! Törekszünk arra, hogy a szemét mennyisége csökkenjen, mert csak így tudjuk csökkenteni a fajlagos költségeket.

Megjegyzés

Többben megkerestek azzal az észrevétellel, hogy amióta működik Polgárőrség, és van körzeti megbízottunk, azóta másképpen mennek a dolgok. Nagyon sokat dolgoznak, és a rájuk bízott feladatokkal el tudnak számolni. Mi több, emberséggel rendelkeznek, amely tulajdonság az ő feladatkörükből adódóan nagyon fontos momentuma együttműködésüknek a lakossággal. Azt hiszem a leírtakkal mindenki egyetért. Valószínűleg vannak, akik másképp látják személyes vagy más hivatalos okokból, de őket is szívesen meghallgatom.

Ezennel köszönetet szeretnék mondani Szilvási József körzeti megbízottnak, a polgárőröknek, és Varga Tibornak, a Polgárőrség vezetőjének munkájukért, és remélem, hogy a jövőben is együtt tudunk működni a faluért, és egymásért.

Bátyi Sándor

Az újszülöttek, házasságot kötöttek, elhunytak névsora.

Lezárva: (2004. november 30.)

(A közölt adatok a helyi népeesség-nyilvántartáson alapulnak)

Újszülöttek névsora:	Születés időpontja:	Szüllők neve:
Szép Inez	2004.szeptember 20.	Szép Csaba és Ispán Klaudia
Berki Dávid	2004.szeptember 24.	Berki Tibor és Gajdos Katalin
Szita Bence	2004.október 9.	Szita Péter és Mócsány Zsuzsanna
Tóth Lilla Anna	2004.október 11.	Tóth József és Pifka Anna

Házasságot kötöttek névsora:

Házasságkötés időpontja:

(Varsányban történt a házasságkötés)

Kósa József és Gazi Georgina 2004. október 21.
Márton Norbert és Hanzel Nikolett 2004. november 5.

Elhunytak névsora:	Születés éve:	Halálozás időpontja:
Szép Jánosné	1925.	2004. szeptember 20.
László István	1931.	2004. november 15.

Bárany Bernadett
Anyakönyvezető

Minél szebbnek látjuk az életet, annál inkább képesek vagyunk azt még szebbé tenni.

Kínai közmondás

KÖNNYŐ - **KÖNNYŰ** - KÖNNYŰ - **KÖNNYŰ** - KÖNNYŰ - KÖNNYŰ - KÖNNYŰ - KÖNNYŰ

Új rovatot indítunk KÖNNYŰ címmel, amelyben 8. osztályos tanulók készítenek riportot a falunkban élő emberekkel. A riportban inkább személyes kérdéseket tesznek fel a tanulók. Az első riportot Kiss Zoltán polgármester Úrral készítette el Csampa Zsófia és Szép Márta. A riportot a gyerekek által elkészített módon közöljük le.

Egy polgármesternek igen felelősségteljes beosztása van, hiszen egy egész falu gondja-haja nehezedik a vállára. Mi most mégis szeretnénk bepillantást nyerni abba, hogy egy fontos embernek, hogyan telt a gyermekkor.

- Milyen tanuló volt, és szeretett-e iskolába járni?
- Általános iskolába Nógrádsipeken, szülőföldemen, jártam, és szerettem. Jeles tanuló voltam. Az általános iskola után a balassagyarmati Balassi Bálint Gimnáziumba jártam, ahol erős négyes tanuló voltam.
- Melyek voltak a kedvenc tantárgyai?
- A kedvenceim a magyar és a történelem voltak.
- Szeretett sportolni?
- Igen, kedvenc sportom a foci a mai napig.
- Szabatsidejében mivel foglalkozott gyermekkorában?
- Nem volt lehetőség. Libát és tehenet őriztünk, ebből hasznunk is származott. De nagyon sokat játszottam a barátaimmal.
- Milyen filmeket szeretett?
- Szerettem a mozit. Annak idején Nógrádsipeken, a Művelődési Házban havonta kétszer volt mozi. Kedvenc filmjeim

a kalandfilmek, a filmvígjátékok és a természetfilmek közül kerültek ki.

- Volt-e példaképe?
- Nem volt példaképem, mert nem volt rá szükség.
- Önnek hogyan teltek el gyerekkorában a karácsonyi ünnepek?
- Nem volt ennyi felhajtás. A karácsonyfát a szenteste előtti nap mentünk el kivágni. A fát csokispapírral díszítettük. Az ajándék dió és csillagszűrő volt. Éjjel pedig közösen mentünk szentmisére. Meghittebb volt.
- Minket, nyolcadikosokat, a továbbtanulási problémák foglalkoztatnak. Ön mi szeretett volna lenni gyermekkorában?
- Engem érdekelt a gépészet és a technika. Építész szerettem volna lenni.
- Szereti a munkáját?
- Igen, szeretem. Nagyon sokat gondolok rá. Köszönjük szépen, hogy válaszolt kérdéseinkre. Munkájához továbbra is jó egészséget, sok sikert és kitartást kívánunk!

Csampa Zsófia és Szép Márta

István atya életének története

Készgünkben ez év augusztus 1-től Puhovszky István tiszteletadó leje el az egyházközség vezetését. István atyát gyermekkoráról, papi pályájáról, annak állomásairól, munkásságáról, papi hitvallásáról kérdeztem. Ő késztegesen, szívesen fogadott és bepillantást engedett életébe. Én ugyanolyan áhatattal figyeltem szavait, mint a templomban hallgatom szentbeszédét, igehirdetését - melyek figyelemre ösztökélnek, elgondolkoztatnak, lebilincselnek kicsiket és nagyokat. (Elbeszélését szövegről adom közre)

”Papi hivatásom gyökerei visszanyúlnak édesanyám fogadalmi felajánlásához. Ő ugyanis első leánygyermeké után meddő maradt és 10 évig próbálkoztak, sokat költöttek orvosokra, hogy gyermekük legyen. Végül is miután teljesen reménytelen volt, hogy gyermeke legyen, az ipolysági templomban tett egy fogadalmi felajánlást a Szűzanyának, hogyha gyermeke lesz, akár fiú, akár leány a jó Istennek ajánlja.

Nekem nagyon sokat beszélt arról a nővérkémről, aki első gyermeke volt és 6 éves korában meghalt. Veronikának hívták, aki egy híheretlenül jámbor, vallásilag nagyon fogékony gyermek volt, skandátban, tehát diftéria járványban halt meg. Édesanyám 3 éves koromban, 1935-ben megövegyült, édesapám nagyon korán meghalt 38 éves korában. Özvegy édesanyám rendkívül lelterjesen nevelt, óvott az utcától, nem is igen engedett ki. Ha mentünk valahová mindig ő vitt. Ez egyfajta zárközöttségta kényszerített és arra is, hogy jobban figyeljek. Tehát kialakult bennem egy nagyon erős figyelőkészség, ami jó is volt és rossz is volt. Jó volt, mert sok mindennek a nyíljára rájöttem gyermekkoromban, de egy kicsit bizalmatlanná váltam a felnőttekkel szemben. Nagyon sok időm jutott álmodozásra és imádságra. Az imádságaim mindig Veronika, az elhunyt nővérem közvetítésével mehettek az égbe, mert folyton vele foglalkoztam. 1941-ben édesanyám újabb házasságot kötött és ez a házasság, minthogy a nevelőapám, aki örökbe fogadott Horthy katona volt, híheretlenül mozgalmassá és hányatottá tette az életünket. Mint hivatásos katonát sokszor helyezték őt, megjártuk Balassagyarmatot, Losoncot, és amikor kivitték a háborúba, akkor újból hazamentünk.

A háború után a csehszlovák hatóságok azonnali hatállyal kilakoltattak, 45 kg csomaggal. Egy évig ismerősöknél húzódtunk meg és ezt az iskolai évet el is vesztettem. Ez megint alkalom volt arra, hogy jobban töprengőbbé és elmélyülten gondolkodóvá váljak, mert a szüleim szenvedése és szegénysége az én lelkeben is nyomott hagyott. Arról nem akartak lemondani, hogy ne tanuljak tovább és így aztán 1945 őszén beadtak a balassagyarmati szalézi atyákhoz kollégiumba. Onnan jártam ki a Balassi Bálint Gimnáziumba, ahol az öt gimnáziumi osztályt elvégeztem és alighanem az atyák hatására kialakult bennem a papi hivatás gondolata. Édesanyám nem örült ennek és nem akart papnak engedni, megfélekedzett felajánlásáról. Én azonban konokul ragaszkodtam az elképzelésemhez és sikerült rábeszélni, hogy 1948 őszén elengedjen Esztergomba.

Végül is, hogy elengedett annak az az előzménye, hogy 1946 telén egy súlyos tüdőgyulladászt kaptam szív-belbártyagyulladászal, három hónapig élet-halál között feküdtem a balassagyarmati kórház belosztályán. Amikor gyógyulófélben a Tóbiás doktor úr azt mondta az édesanyámnak, hogy megkérdezheti, mi lenne az első kívánságom, mit ennék, akkor én rosszul érve a kérdést azt válaszoltam, hogy az lenne az első kérésom, hogy engedjen el papnak. Ez törté meg édesanyámat, mert akkor eszébe

jutott a fogadalma. Tehát egy megrázó, lelki élmény és visszaemlékezés hatására egyezett bele, hogy pap lehessen.

Így 1948 őszén az esztergomi papnevelő intézet küsszemináriumába kerültem, ott érettségiztem 1951-ben és onnan folyamatosan haladtam tovább. 1956. június 10-én szenteltek pappá. A fogantatásom és a születésem történetét az első misém előtt mesélte el nekem édesanyám. Az első misém Balassagyarmaton volt idősebb Bárány Anzelm atyánál 1956. június 17-én.

Első állomáshelyem Esztergom belváros volt. Mint fiatal pap ébredtem rá, hogy a szívemben nagyon nagy szeretet és részvét van a szenvedő, a beteg és a szegény emberek iránt. Annál is inkább mert, az 1956-os forradalom napjaiban rögtön kineveztek kórház lelkésznek. Visszakaptuk Esztergomban a Kolosi kórház kápolnáját és a lelkész lakását is. A forradalom eseteit láttam el, akik között volt orosz, magyar katona, civil és mindentéle ember és ez egész életemre kihátással volt, meg hát a betegek is.

Meg kell még említenem, hogy az 50-es 60-as évek viszonyai elég sok meppróbatást is jelentettek, mert azért az volt akkoriban a gyakorlat, hogy ha az ember nagyon credniényesen vagy sikeresen dolgozott és főleg az ifjúságra, a gyerekekre tudott nagy hatással lenni, akkor elhehvezték. Nem érdemes felsorolni, de az 50-es 60-as években egymás után négy vidéki munkahelyen dolgoztam.

Nagyon- nagyon hálát adok a jó Istennek, hogy ez az úgynevezett káplánkodás, ez a káplán korszakbuzgó, komoly, kiegyensúlyozott, bölcs papi vezetőkkel ajándékozott meg, akik atyai szeretettel neveltek, irányítottak, és amiben a szeminárium nem tudott kellő felkészítést adni - az emberekkel való érintkezés -, azt ők megadták. Eleinte - bármennyire is szerettem az embereket - meglehetősen szűn mozogtam és idő kellett ahhoz, hogy normális vagy kiegyensúlyozott magatartásra tegyek szert minden rendű és rangú emberrel szemben.

Kispap koromban, minthogy szegények voltak a szüleim általában minden nyáron dolgoztam, ezzel is igyekeztem megkeresni a saját évi zsebpénzemet.

A szeminárium a legszükségesebbeket ugyan biztosította, de hát azért sok mindenre szüksége volt az embernek, amire zsebpénzre volt szüksége. Ez is közelebb vitt az emberekhez.

Munkahelyeim közül nagyon szívesen emlékezem Csolnokra, ahová a forradalom eseményei után kerültem, 1957. április 12-én, és ahol a főnököm, Cseri István atya 1959. novemberében nyelősőrákban halt meg. Nagyon szerettek a csolnokiak, nagyon megszerettek, mint fiatal káplánt, és azzal a kéréssel fordultak az esztergomi főhatósághoz, hogy nevezzen ki engem plébánosnak, és akkor felépítik a plébániát. A plébánia ugyanis le volt bombázva és a pajta-istállót alakították át átmenetileg. Csolnok bányászfalu volt, svábok lakták, de éppen azért, mert bányászok voltak otthagyták őket. Volt egy hozzácsatolt Rákosfalva nevű bányásztelepülés, ahol viszont az Alföldtől és különböző országrészekről letelepített bányászoknak épített még a háború előtt Schmidt bányagazgató - a dorogi tulajdonos - lakóházakat és ott is

volt általános iskola és templom is. Tehát ez közel hatezer lelkes két település volt, igen nagy munkát adott. Minden tiltakozásom ellenére a temetési vacsora után az esztergomi apostoli kormányzó körölte velem, hogy megegyezett a képviselő-testülettel, neki megéri, hogy építsenek egy plébániát: itt nagy plébánosnak és küld egy újmisést káplánt. Én nem örültem ennek a fordulatnak, mert nagyon fiatalnak és nagyon tapasztalatlannak éreztem magamat és kértem is, hogy ne tegye, inkább hozzon valakit plébánosnak, én szívesen itt maradok tovább, és esetleg ha mellette még dolgoztam egy másik 3-4 évet, akkor vállalom a plébánosságot. Nem egyezett ebbe bele és ott maradtam. Valóban küldött egy újmisést káplánt. Ez egy nagyon hősies korszak volt, mert az emberekkel vállalva másfél év alatt – társadalmi munkában naponta 20-25 ember dolgozott – felépítettük a plébániát. Engem nem ért különösebb csalódás, mert számítottam rá, de amikor a plébánia felépült és meg volt a beszentelése, elfoglaltuk, kialakítottuk a lakrészeket, akkor megkaptam az elhelyezésemet. Ez a falusiakat annyira megviselte, hogy tiltakozásul két kosárra való rózsafüzét szedtek össze, és azt mondták nekem, hogy

bemenni Esztergomba és megmondják, hogy abba hagyják az imádságot, betsukják a templomot, ha engem elhelyeznek. Érthető volt talán ennek az egyszerű népnek a felindulása. Hosszú könyörgés és prédikációk után sikerült őket meggyőzőnöm, hogy visszajöhetnek még, és vegyék tudomásul, hogy nem egészen a püspök dönt arról, hogy hogyan alakulnak a papi helyezések, biztos jó papot fognak kapni és nyugodjanak ebbe bele.

Dunakintbe kerültem, ahol viszont kárpótolta a jó Isten, mert az egy mélyen vallásos és azért már valamivel intelligensebb nép volt – közel az osztrák határhoz – ahol szintén hihetetlenül jó lelkű főnököm volt. Aki még régi vápású pap volt és természetesen tartotta, hogy a papi munka és egyszerűség mellett pihenésre és a szórakozásra is időt fordít és meg kellett mellette tanulnom tarakozni. (Az akkori papok szórakozása az volt, hogy vasárnap a litánia után összejöttek és hétfő reggelig verték az asztalt nagyon szerényen és diszkrétan). De ugye, ha valamelyik megbetegedett, akkor játszani kellett és emlékszem rá, hogy ez nekem borzasztó terhes volt. Návságomban még gyónni is elmentem és kértem a diszpozíciót is, mert mindig engem szidtak. A tarokk egy nagyon nehéz játék és persze, hogy rontottam, hosszú idő kellett hozzá, hogy az ember megtanulja. De felejtethetlen szép élmény volt.

Az én papi pályafutásomnak egyik legszebb korszaka viszont az volt, amikor fölkerültem Budára az alsó Krisztinavárosi plébániára, ahol komoly hitélet folyt. Akkoriban 50-60 nővér lakott – természetesen mind civil

munkakörbe dolgozva – ott a Naphegy környékén és oda jártak abba a templomba és nagyon hamar megkértek, hogy legyek a lelki vezetőjük. Bizony sokszor lakásokba bujdosva tartottam nekik lelkigyakorlatot. De ezen túlmenően is csodálatos ifjúsági élet volt, rengeteget kellett gyóntatni. Vasárnap 11 misénk volt – közel volt a Dél-pályaudvar-négyen dolgoztunk és két kísérő aya is, és igazába véve talán ekkor kerültem bele abba az igényes és egész embert próbára tevő lelkipásztori munkába, ami szinte naponta megtérésre készíteti a papot is. Ennek aztán – és nyilván a budapesti környezetnek – meg voltak az ártó hatásai, mert 1978-ban egy cpe és egy vastagbél műtéten estem át és akkor az orvosi konzilium úgy döntött, hogy Budapestet el kell hagynom, mert nagyon beteg voltam és nem hitte senki, hogy ilyen munkatempóban és ilyen környezeti szennyezés mellett én rendbe fogok jönni.

Léki bíboros úr, az orvosok kérésére, vidékre helyezett Letkés – Ipolytölgyesre, ahol viszont papi pályafutásom leghosszabb idejét töltöttem: 20 esztendő. A letkésiek szegény jobbágyok és summások voltak, nem volt plébániájuk a török idők óta, az elődöm épített egy lelkészlakást, mert ennek a falunak volt lakosság megartó ereje. Két kedves nővér vállalkozott arra, hogy lejöjjen. A bíboros úr tanácsára és az elődöm tanácsára is – mert ő úgy érezte, hogy elég szegény a falu és nehezen tartják el a papot – az úgynevezett juttatásos földet, ami másfél hold volt, elkezdjük művelni és kapálni. Kukoricát ültetünk és állattartásba is fogunk. Hogy milyen jó lelkű nép volt az hamar megmutatkozott, hiszen másodszer már nem hárman mentünk kapálni, hanem legalább nyolc-tíz asszony jött velünk és ez így ment mindaddig, míg abba nem hagytuk. Úgy érzem, hogy megtaláltam hozzájuk a hangot.

Én mindig hihetetlen empátiával, egyszerűséggel beszéltettem meg az embereket. Elítéltem – ezt az idősebb, bölcsőbb papoktól tanultam – a lelkipásztori agresszivitást, a durva, lekezelő bánásmódot, azt hogy én bármilyen módon fölényeskedjek, vagy visszaéljek a papi hatalommal. Minden tekintetben inkább segítő és megértő voltam és inkább a szigorú egyházi előírások rovására tettem engedményeket, csak hogy az embereket közelebb segítsen Istenhez. Az volt a nézetem és ma is az a nézetem, hogy a papnak lényegében egy kísérő szerepe van, segít kialakítani az embereknek az Istennel való személyes kapcsolatát és ott már véget ér az ő szerepe, mert ő nem egy zsaru, egy végrehajtó, nem egy ellenőr, nem egy számonkérő, hanem ő mindenkor egy segítő és résztvevő kísérő, aki ott van ha bármilyen baj történik, hogy segíteni tudjon. Ezt nagyon nagy örömmel és nagylelkűen fogadták a hívek és én örültem annak, hogy szabadabban mozognak az emberek és szabadabban élnek és nem veszik olyan görcsösen az egyházi előírásokat. Hiszen mindig hangoztattam, hogy a szeretet törvényei, az hogy a családi szolgálatot elvégezzék, vagy egy vasárnap hazaérkező gyermeket, vagy vendéget ellássanak ez a szeretet parancsa miatt elsőbrendű, mint az hogy ő azt az egy vagy két misét esetleg elmulassza. – hiszen nem volt válogatási lehetősége. Minden tekintetben ezt a szabályt követtem, az emberekkel konfliktusaim egyáltalán nem voltak, egyházi hatóságokkal itt-ott. De végül is az idők és a második vatikáni zsinat szele hozzáuk is elérte és most már hivatalosan is ez az egyházi szemlélet, hogy mély megértéssel, tisztelettel, reverenciával, az emberi jogokat és főleg a lelkiismereti szabadságot tiszteletben tartva mi kínáljuk fel az evangéliumot, segítsünk mindenkinek, aki keresi Istent vagy komolyabb lelkiéletre akar jutni, de ne legyünk agresszívek, ne erőltessük, és főleg ne tegyünk személynást.

Talán a kicsit meggondolatlan sok fizikai munka miatt és az epeműtétem miatt meggyengült a hasfalam, egy lágyéksérvet szedtem össze, ami aztán háromszor kiújult és végül is már műanyag védőhálót kellett beültetni a jobboldali hasfalba. Ekkor már a főhatóságom is és az orvosaim is azt mondták, hogy vonuljak vissza. Így aztán 2000-ben nyugdíjba kerültem, és akkor a Balassagyarmaton élő húgomtól kaptam lakóhelyet, aki egyedül maradt (ő a szüleinknek szentelte az életét). De nem sokáig élvezhettem a nyugdíjat, mert 2000. augusztusában felhívott a Keszthelyi püspök úr és arra kért, hogy átmeneti időre vállaljam el Rimócot. Én megígértem, hogy kimegyek, körülnézek és elvállalom. Még ugyanaznap este jött a telefon, hogy vállaljam el hozzá Varsányt és Sipeket, mert elment a Tamás atya. Ekkor viszont azt mondtam, hogy tekintettel arra, hogy orvosi véleménnyel kerültem nyugdíjba ez három falu, három templom, három iskola, ami nagyon sok- ezt nem tudom vállalni. Rövidesen azonban mégis munkába kellett állnom, mert Béla Vince atya, akit Szobra helyezett a püspök úr 2000. szilvesztere után egészségi okokra hivatkozva elhagyta az állomáshelyét és kórházba vonult – ekkor a püspök úr Szobra helyezett. Nyugdíjasként dolgoztam Szobon két esztendő, amikor egy fiatal atya vállalta ezt a munkahelyet és újból visszavonulhattam akkor már az édesapámtól örökölt kis paraszt házba, Hontra, amit átalakítottam és komfortossá tettem. Ide elsősorban egyrészt a honvágy, másrészt a háláérzet vitt, hiszen a hontiak fogadtak be 1945-ben, és 1951-ig ott laktunk különböző albérletekben és nagyon-nagyon sokat segítettek. Lényegében Hontról adtam be a pályázatomat, mert a szalézi atyáknál nevelkedtem ugyan, de a plébánosom a honti plébános volt, így az ő ajánlatával és javaslatával kerültem Fisztergomba.

Nagyon szépen köszönöm István atyának, hogy fogadott engem és őszintén mesélt életéről – születésétől a mai napig – megismerhették papi hivatásának a lényegét, fontosságát, értelmét.

Befejezésül kívánom, hogy Isten adjon neki *erőt és egészséget*, hogy nagyon sokáig itt lehessen még a körünkben, és ahogyan Ő szerényen megfogalmazta „*a hívők rendelkezésére álljon*”.

Szöveget lejegyezte, fotó: *Béla Vince Bernadett*

A múlt élésében

A napokban - a faluban - egy családi házban tettem látogatást. Itt a ház a külseje szerint semmiben sem különbözik a faluban látható házaktól. A különbség az egyik szoba berendezésében található, ez a szoba a régi időköt idézi fel, hiszen a szoba minden részéből régi bútorok, berendezési tárgyak, dísz tárgyak néznek vissza ránk. Láthatók itt a teljesség igénye nélkül: régi felvetett így, eredeti „vinkus”- és dunnahuzatokkal, régi „magos kaszói”, fűkös „kaszny”, guzsaly, asztal, tükör, régi dísz tárgyak. Nagyon érdekes a bölcső, amelyben egy baba található- érdekessége, hogy a bölcső is és a babán látható ruhák, takarók is a tulajdonos gyermekkorából valók. Természetesen a bemutatott tárgyakat nem gyűjtötte, hanem – édesanyja révén - a saját tulajdonába kerültek.

Köszönöm a lehetőséget, hogy megnézhettem ezt a szobát, amely visszarepített az időben és a múltat varázsolta elém.

Dicséretes, hogy mai rohanó világunkban vannak, akik így megőrzik a régi emlékeket az utókornak, ezáltal talán soha nem merül feledésbe a múltunk. A látottakat a fotók hűen tükrözik.

Ha valaki rendelkezik hasonlóan berendezett szobával, és az újságban való megjelenéséhez hozzájárulna, szívesen meglátogatom.

Szöveg és fotó: *Béla Vince Bernadett*

Falumúzeumunk külső - belső megszépülése

Mint ismeretes Varsány Község Önkormányzatának adományozta a Dózsa György út 24. szám alatti ingatlanát a néhai Szép Bécsi családnak. Itt került berendezésre részben az öröklött, részben a gyűjtött eszközök, tárgyak, régi bútorok segítségével a Falumúzeum. 2000-ban pályázati pénzből sikerült a területszerte felújítása, valamint a ház és fal megerősítése. A 2002-es évben az önkormányzat szintén nyert egy pályázaton, így tovább folytatták a felújítási munkálatokat. Ezt a pénzt a gazdasági épület, illetve a ház és a gazdasági épület közötti vízesblokk kialakítására használták fel a kívánt.

Szép Veneciáné könyvtáros munkája ez év májusában egy új feladatkörrel bővült. Ugyanis azt a feladatot kapta, hogy körkörös rendezze be a múzeumot az öröklött és gyűjtött anyagokból.

Ahogy megindult a munka sokszor fröcsög, hiszen mindig volt valami új „dolog”, ami a helyére került, szópátlék a tárgyak, eszközök, bútorok, szobák.

Mazikával a Falumúzeum mostani állapotáról beszélgettünk, illetve, hogy milyen munka várt rá, milyen nehézségekkel kellett szembenéznie.

- *Hogyan is nézett ki belső berendezését tekintve a Falumúzeum, amikor megkezdte az új munkáját?*
- Az épület felújítása közben a bent lévő tárgyakat elvették, és amikor visszakerültek az állapotuk megsemmült. A padlótól a mennyezethez, a berendezéséig mindenre helyre kellett állítani. A bútorokat takarítani, javítani, festeni, a ruhákat kimosni, a tárgyakat, képeket megrakodni és a falra kellett felszerelni. Igaz, hogy a képek közül még néhány javításra vár, mert az üveg elbörtült és kiesett a keretből. Ezek a képek még nem kerültek a helyükre.
- *Milyen változtatásokra került sor?*
- Az ablakok rácsokkal, szűnyoghálóval lettek felszerelve. Ezt azért volt szükség, mert nagyon vizes a föld és a falak, a bútorok penészednek. A tisztaságra olyan állapotba került, mint a Bécsi néni idejében volt, azt még bővítették is.

- *Milyen problémák, hiányosságok vannak még?*
- A konyha felszerelése egy kicsit hiányos, jelenleg egy konyhaszekrény, egy sparchelt és egy adományként kapott vízspad található. Ezek a tárgyak is festésre és javításra várnak. A lakószoba berendezése is hiányosnak mondható. Még van pótolnivaló, igaz készítenék egy nagyon régi felvetett ágyat.
- *Mint, milyen berendezési tárgyat volna még szükség abból, hogy ezek a hiányosságok megszűnjenek?*
- A konyhába szükség lenne még asztalra, székre és stichessim, konyhai eszközökre. Szívesen fogadunk használható régi eszközöket, berendezési tárgyakat, amit otthon nem tudnak már hasznosítani, de így a falumúzeumban bemutatásra kerülhetnek.

Ahogy megkezdte az érdemi munkát tavasszal folytatódna, és ekkora várják a hányzó eszközöket, berendezési tárgyakat, ruhákat. De a legfontosabb ezeken kívül az idősebb emberek segítsége, hiszen önkéntesekkel tökéletesebbé, körülbé alakítható a szobák berendezése. Valamint olyan emberek segítségét kérik, akik ismerik a múzeumban található eszközöket és tudják ezek működését. Reméljük, hogy a Mazián által említett hiányosságok, problémák mielőbb megoldódnak és nemcsak a megszépült Falumúzeumunk ajtaja a nagyközönség előtt is. Természetesen a Falumúzeum ebben az állapotában is, előre bejelentkezés után látogatható. Mindannyian azt szeretnénk, ha minél többen látogathatják el hozzánk, és csillag az országban a falu jó hírét elterjesztik.

- *Az említett eszközök közül még hány helyiség van a falumúzeumban és milyen a felépítésük?*
- A tornácban hátrafelé haladva érkezünk el az istállóhoz. Itt is vannak értékes, de ha nemzünk egyelőre nem tűnik valónak csak személtükünknek. Ezekkel a tárgyakkal én sem tudok mit kezdeni. Ezeket so kellene vinni egyenként az udvarra, és ott összerakni őket. Ha ez megtörténik látszik majd, hogy melyik az, amely hiányos, sérült- ezek majd pótlásra vagy javításra kerülnek. A tornác (gazdasági épület) és a pince üresen áll.
- *Vannak-e még további előterjesztések?*
- Igen. Az udvaron egy „föltetőt” kellene elhelyezni, és ezalatt kerülhetnének bemutatásra a már most meglévő eszközök, pl.: a szövőszék, a vető, a kocs, a szőlőprés, a szecslevélő, valamint azok az eszközök, amelyekkel az istállóból bemutatatható állapotba hozhatunk. Aztán még szeretnénk látni is a lakóhelyiségekbe, amelyekkel a régi ruhák kerülnének bemutatásra.
- *Ez a sok munka közül az a legnehezebb? Kik segítettek ebben a munkában?*
- Az ablakok rácsait és szűnyoghálókat való ellátását Mócsány Béla és Varga Tibor végezték, valamint az hogy a nagykapu könnyen nyitható, az is az ő érdemük. Béla és a bútorok javításában is nagy segítséget adott. Ezen kívül a faluból sokan járultak hozzá a falumúzeum berendezéséhez, mint önkéntesek, munkajuttatók, mint anyagok, ruhák adományozásával. Őket szeretném megemlíteni is, névsor szerint: Dani Ferencné, Dani Istvánné, Lehoczkó Jánosné (Dózsa Gy. út), Lehoczkó József (Tunyadi út), Pásztor Ferencné, Szép Józsefné és Szép József József A. út). (Kapunk tárgyakat a Harmas - Kis házából is.) Külön szeretném kiemelni a felsoroltak közül Pásztor Ferencné, akinek az igénylése, munkája, adományai nélkül nem értek volna el ezt az eredményt, amely most látható. Ezért is köszönöm őszintén segítségüket, mert nélkülük minden nem valósulhatott volna meg. Ezek után is számítok tegtől közreműködésükre.

HÍREK A JÁTÉKKUCKÓ ÓVODÁBÓL

AZ ISKOLAÉRETTSÉG RÖG

Az óvodában lassan elérkezik az idő, amikor el kell dönteni, hogy gyerek szereplésében megkezdje-e az első osztályt. Az óvodásoknak ki kell állítaniuk az óvodai szakvéleményeket, legkésőbb január közepéig.

A gyermek kora nem meghatározója az iskoláértétségnek. Az iskolára való alkalmasság egyidejűleg kívánja meg a gyermekek biológiai, intellektuális (érelmi) és szociális (közösségi) érettségét. Sokszor semmilyen külső jel nem mutat arra, hogy a gyerek iskoláértétségé vált. Fontos jel lehet azonban, hogy kértézősködik az iskolai életről, érdeklődik a berük iránt, esetleg megtanulja leírni a nevét vagy a számokat.

Az állóbi felsőcsoportos a teljesség igénye nélkül, vádatosan nyújt ítékelintézet arról, hogy milyen ismeretek megfette fontos az iskolába közzülő, nagycsoportos gyerekeknek

- NEVÉNEK, KORÁNAK, LAKHELYÉNEK ISMERETE;
- SZÜLEI NEVE, FOGLALKOZÁSA;
- A TESTRÉSZIEK MEGNEVEZÉSE ÉS FUNKCIÓJUK ISMERETE;
- TÉRBELI TÁVOLSÁGOK MEGHÍTÉLÉSE, AZ IRÁNYOK ISMERETE SÍKBA ÉS TÉRBEN;
- A SZÍNEK ISMERETE;
- AZ ESEMÉNYEK TÖRTÉNÉSI SORRENDJÉNEK ISMERETE;

- AZ ÉVSZAKOK MEGNEVEZÉSEI ÉS JELLEMZŐIK ISMERETE;
- A NAPSZAKOK ÉS A NAPIREND ÖSSZEFÜGGÉSEI, MEGNEVEZÉSEI;
- SZÁMFOGALOM KIALAKULÁSA TÍZIG;
- TÖBB – KEVESEBB – UGYANANNYI FOGLALMÁNAK ISMERETE,
- EGYENLŐVÉ TÍTEL,
- KIEGÉSZÍTÉS TÍZIG;
- SOROZATOK SZABÁLYAINAK FELISMERÉSE, FOLYTATÁSA,
- EGÉSZ – RÉSZ VISZÓNYA,
- MEGFELELŐ SZÓBELI KIFEJEZŐKÉSZSÉG, ÉRTHETŐ, FOLYAMATOS BESZÉD;
- A HALLÁSSAL FELFOGOTT UTASÍTÁSOK MEGÉRTÉSE ÉS TELJESÍTÉSE;
- FELADATTUDAT;

- FIGYELEMTARTÁS,
- RAJZAIBAN AZ ARÁNYOK MEGHÉLEJŐEK, AZ EMBERFORMÁN A LÉNYEGES JEGYEK FEL VANNAK TÖNTETVE,
- ÖNKÉNTÉLEN EMILKIZETI BEVÉSÉS, FELIDÉZÉS;
- ÖNÁLLÓSÁG AZ ÖLTÖZKÖDÉSBE, TISZTÁLKODÁSBAN, ÉTKEZÉSBE;
- MEGFELELŐ KÖZÖSSÉGI MAGATARTÁS, A VISELKEDÉS ALAPVETŐ SZABÁLYAINAK ISMERETE.

A szöök meslegelhetik ezek alapján, hogy a gyermekük elégzet ezeknek az alapvető követelményeknek.

Melinda óvodási

Csompáné Dékány Melinda

AMIT AZ EURÓPAI UNIÓRÓL TUDNI ILLEK

Kör önkézet

Az európai integráció főbb állomási kifiző a 200-ben létrejött Nézet Szereződésel folytatásos közös piacotólazást. A Nézet Szerződés szerző az Egyesült Európai Önkézet, a Maastrichti Szerződés és az Amsterdami Szerződés utóka - közös intézményi változást vezetett be. A szerződés legfontosabb része az volt, hogy az Európai Unió intézményi gépzetét felkészítse az Unió bővítésére. A tizenkét tagú országú folyamatot csatlakozási tárgyalások folytatásos véglegesé vált, hogy az intézményi reformokat 2002 végére véghez kell vinniük.

Az Európai Unió intézményrendszerét változtatásos követelték voltak:

- szervezeti folyamat a Miniszterek Tanácsában: a miniszteri többség szavazás rendszerre 2005-ben megvalósítják, az új rendszerben a döntéshozás folyamatban a tagállamok népessége nagyobb súlyú fog szerepelni;
- az Európai Parlamenti helyek elosztása: oly módon, hogy elegendő legyen a jövőbeni 27 tagállamnak;
- Bizottság: 2005-től az Európai Bizottságának minden egyes tagállamból egy tagja lesz, egészen addig, amíg az Unió tagállamának száma eléri a 27-et;
- az Európai Bíróság reformja munkájának megkönnyítése, felföldés és szakvéleményezés elősegítése.

A Nézet Szerződést módosítani kell mind a tizenkét tagállamban. A ratifikációs folyamat országú különözet. A legtöbb ország hagyományosan, a Parlament által ratifikálja, néhány pedig népszavazással fogadtatta el a fontosabb szerződéseket. Ittosság 2001 júniusában népszavazást tartott, amely során a lakosság a Nézet Szerződés ellen szavazott.

A Nézetben előzetes intézményi reformok csupán egy elemét alkotják azonosnak a változásoknak, amelyekben az Uniónak át kell esnie a bővítés folyamat megvalósítása érdekében. Mielik kulcsfontosságú lépés volt az Agence 2000 politikai reformcsomag, melyől 1999-ben, Berlinben született döntés. Jelenleg a legfontosabb feladat a csatlakozási tárgyalások befejezése a csatlakozási országokkal. 2001 júniusában az Európai Unió vezetők meghatározták azt a célt, hogy az Unió első 11 tagjai rész vegyenek a 2004 júniusában tartandó Európai Parlamenti választásokon.

A KÖPPENHÁGAI CSÚCS 2002. december 12-13. Itt vált világossá, hogy a tíz tagú álló ország 2004. május napjéig csatlakozik az Európai Unióhoz.

ATHÉN - A CSATLAKOZÁSI SZERZŐDÉS ALÁÍRÁSA 2003. június 18. Magyarország és mások 9 tagú álló ország aláírta a csatlakozási szerződést.

2004. június 1-én az állóbi 10 ország csatlakozott az Európai Unióhoz.

Ciprus, Csehország, Észtország, Letyelország, Litvánia, Magyarország, Málta, Szlovákia, Szlovénia

Községünkben 2004. október 3-án ünnepeltük falunk védőszentjét, Szent Mihályt. Már tradícióvá vált, hogy szüreti felvonulásnak, és műsornak kell lenni. A képekkel izelítőt adunk a nap hangulatából.

A siszólóval előre

A harmadikos szőlőkosaras lányok

A kisbíró színe lép

A bíró és neje

Szőlőkosaras ifjak

A bonstun és alattuké

Az ötödikos lépek

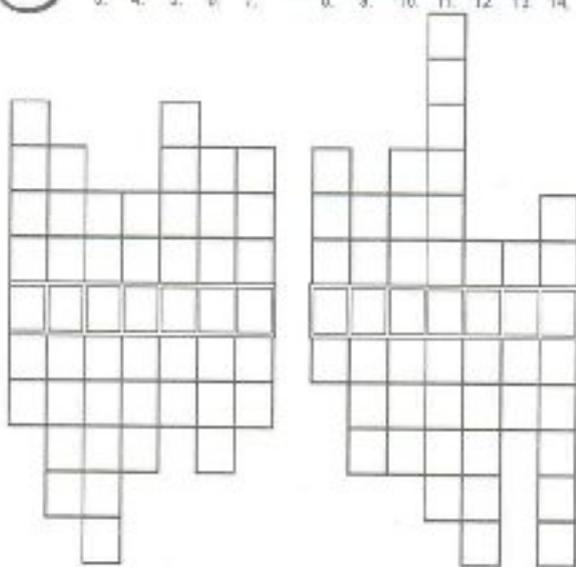

A marcona előlük

REJTVÉNY

3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14.

Tavaly karácsonykor volt szerencsém a Madsch Színházban megtekinteni az Isten pénze című musicalt, amelyet Müller Péter egy angol író a Karácsonyi ének című regényéből írt zenei színdarabra. A regény írása éles szemű megfigyelő volt, akinek elűzött a humor, a szatíra és a pátoz utánczhatatlan keveréke jellemző, és amelyet Müller Péter nagyon ügyesen ki is használt. A megfejtés az angol regényről neve.

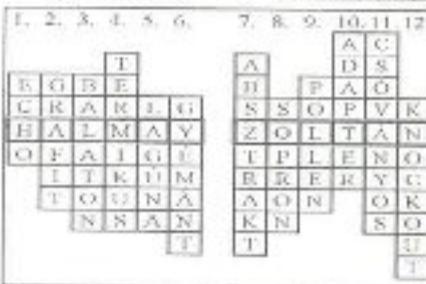
Meghatározások:

1. Modern zenes, térsos színpadi műfaj; az operett dzsesszes, rockos változata.
2. Gyakorlatra tanító tanárny.
3. Déspányol (andazúj) téncok és dalok neve.
4. Kallotás lefedésője.
5. A vakok lapinható írásának feltalálója.
6. Gyorsan kénken előadendő.
7. A szonstalas izólémpa feltalálója.
8. Az erdélyi magyar vasmegyek érs álló vezetők méltósága.
9. A zeton an gyufa feltalálója.
10. Ezüstfém, a lángot léglvörösre festő alkáliföldfém.
11. A szasságban jól viselkedő, jó modorú személy jelzője.
12. A muzsák számszó lova.
13. Főlk aiat elő, gonosz, pápos löpő.
14. Spanyolország latin neve a középkorban.

Jó rejtvényfejtést!

A megfejtések 2005. február 28-ig érvényesek és címszóval ellátva a Polgármesteri Hivatalban kihelyezve az érdeklődők számára elérhető.

Az előző számunkban lévő rejtvény megfejtése a következő:

A rejtvényírásnál jeleltem, mert a rejtvény megfejtésében szereplő HALMAY ZOLTÁN nem egy, hanem kettő arannyal lért hozzá az Olimpán. A rélektorálás miatt mindenképp elnézést kérek.

A szeptemberi számunk rejtvényére kilenc megfejtés érkezett, közülük nyolc volt helyes, amelyből három nevet soroltunk ki.

A szeptemberi számunk rejtvényének helyes megfejtői:

Báránkö Mária, Petőfi út; Csomós Melinda, Béke út; Szép Melinda, Ady Endre út.

A nyerteseknek gratulálunk! Nyereményüket Bótyi Sándor szerkesztővel vehetik át a Hunyadi Művelődési Állásban.
Bótyi Sándor

**Tisztelt Ügyfeleim!
Tisztelt Hölgyeim és Uraim!**

**Tájékoztatom Önöket, hogy
Dr. Czudar Sándor ügyvéd
Szécsény, Rákóczi u. 65. szám alatt
(a rendőrséggel szemben) található irodája
új, telefonos elérhetőséggel rendelkezik.
Az iroda - ahol a hét minden
munkanapján állunk az Önök
rendelkezésére - telefonszáma:**

 32/370-050

**Dr. Molnár Arnold
alkalmazott ügyvéd**

 20/ 823-10-91

Meghívó

Mint minden évben, most is megemlékezünk a falunkban élő idősekről.
2004. december 16-án 17 órára várunk minden nyugdíjas éveit töltő varsányi lakost a Művelődési Házba, ahol az általános iskola 4. osztályos tanulói karácsonyi műsorral, az ifjúság egy kis vidám jelenettel és a Polgármesteri Hivatal vendéglátással várja a falu előbb született bölcseit.

*Minden kedves olvasónknak Békés Karácsonyt és
Sikerekben gazdag Boldog Új Évet kíván a szerkesztőség!*

Varsányi Hírlap: Megjelenik háromhavonta 600 példányban.
Főszerkesztő és felelős szerkesztő: ifj. Bányi Sándor

Az újság szerkesztői:

Kiss Zoltán Polgármester Úr;

Bárány Bernadett;
Halasi Zoltánné;

Bobályné Maruska Rozália;
Kiss István

